

Μη λογοτεχνικό κείμενο

A1

- α. Σωστό
- β. Λάθος
- γ. Λάθος
- δ. Λάθος

A2 Ο τίτλος του κειμένου συνδέεται άμεσα με το περιεχόμενό του. Πρόκειται για έναν τίτλο με ποιητική λειτουργία της γλώσσας ο οποίος σηματοδοτεί την τεχνολογική εξέλιξη που σημείωσε ο άνθρωπος στο πέρασμά του χρόνου και από άνθρωπος – ζώο μετατράπηκε σε άνθρωπο – θεό. Συνειδητοποίησε τη δύναμή του και κάνοντας κατάχρηση αυτής άρχισε να δρα ανεξέλεγκτα εις βάρος όλου του οικοσυστήματος καταστρέφοντας το.

A3 Κυριολεκτικός τίτλος: Η καταστροφή της φύσης από τον άνθρωπο

Μεταφορικός τίτλος: Ο αδηφάγος σύγχρονος άνθρωπος

A4 α. Στις χιλιετίες που ακολούθησαν μετατράπηκε σε κυρίαρχο όλου του πλανήτη....

Β. Προκάλεσαν απεριόριστη δυστυχία στα άλλα ζώα.

Γ. Τις τελευταίες δεκαετίες έχουμε τουλάχιστον σημειώσει κάποια πραγματική ανέλιξη...

A5 Αξιότιμε κύριε Yval Noah Havari,

Πρόλογος

Αποφάσισα να σας στείλω την παρούσα επιστολή αφορμώμενος από το κείμενό σας « Το ζώο που έγινε θεός», το οποίο μου προκάλεσε έντονο προβληματισμό. Το ανθρώπινο είδος, κυρίαρχο πλέον στο οικοσύστημα, εξασφάλισε την κάλυψη των αναγκών του και κατάφερε μια ποιότητα ζωής χωρίς σεβασμό στα υπόλοιπα όντα με τα οποία συμβιώνει και χωρίς τελικά να είναι ο ίδιος πραγματικά ικανοποιημένος και ευτυχισμένος.

Κύριο Μέρος

Μετά τη βιομηχανική επανάσταση και την κυριαρχία της μηχανής στις κοινωνίες της αφθονίας, ο άνθρωπος θυσιάσε το οικοσύστημα στο βωμό της ύλης.

Αιτίες

- Αλόγιστη χρήση πρώτων υλών εξ αιτίας της υπερκατανάλωσης που οδήγησε στην εξάντληση των φυσικών πόρων και τη μόλυνση του περιβάλλοντος
- Αλλοίωση φυσικού τοπίου (ανεξέλεγκτη δημιουργία τουριστικών υποδομών που υποβαθμίζει την αισθητικά και το ιδιαίτερο στοιχείο της παράδοσης κάθε τόπου).
- Αστυφιλία, αστικοποίηση (τσιμεντούπολεις, ατμοσφαιρική ρύπανση, ηχορύπανση)
- Πόλεμοι , πυρηνικές δοκιμές.

Συνέπειες

- Διατάραξη βιοποικιλότητας, εξαφάνιση σπάνιων ειδών ζώων και φυτών
- Κλιματική αλλαγή, ακραίες καιρικές συνθήκες
- Συγκέντρωση εξουσίας σε χώρες – υπερδυνάμεις (έλεγχος υπεδάφους για ορυκτό πλούτο)

Ωστόσο, ο άνθρωπος φαίνεται να μην έχει συνειδητοποιήσει τις ακριβείς διαστάσεις της καταστροφής που ο ίδιος έχει προκαλέσει και εξακολουθεί να επιδεικνύει προκλητικά τη δύναμη και την αλαζονεία του.

- Αλλοτρίωση – αποξένωση από τον εαυτό του και τη φύση.
- Απουσία μέτρου – ορίων.
- Έλλειψη οικολογικής συνείδησης.
- Έμφαση στο «έχειν» και το «φαίνεσθαι» και όχι στο «είναι».
- Αναζήτηση του νοήματος της ζωής και της ευτυχίας σε εφήμερες απολαύσεις που του αφήνουν το αίσθημα του ανικανοποίητου.
- Μοναξιά, άγχος, ψυχολογικά προβλήματα.

Επίλογος

Απευθύνομαι σε εσάς ως άτομο που έχετε επιδείξει την ευαισθησία σας στο θέμα άνθρωπος και φύση, θεωρώντας ότι μπορώ να βρω ένα συμπαραστάτη στους έντογους προβληματισμούς μου. Εύχομαι το έργο σας να αποτελέσει έμπνευση και κινητήριο δύναμη για την ευαισθητοποίηση και την ανάληψη δράσης εκ μέρους όλων των ανθρώπων γιατί διαφορετικά η παρούσα κατάσταση υποθηκεύει το μέλλον όλων των υπολοίπων γενεών.

Με εκτίμηση,

Λογοτεχνικό κείμενο

- B1 1B
- 2Γ
- 3B
- 4B
- 5A
- 6B

B2 Το σκυλάκι του διηγήματος είναι ένα μικρό , παιγνιδιάρικο ζώο που ακολουθεί τον ήρωα στην περιπλάνησή του στους δρόμους της Αθήνας. Πρόκειται για ένα ζώακι, μάλλον πρόσφατα αδέσποτο, μιας και παρουσιάζεται ιδιαίτερα καθαρό και υγιές. « Δεν ήταν ακριβώς του δρόμου... χρόνων;» Έχει έντονη την ανάγκη να νιώσει ότι ανήκει κάπου και γι' αυτό με χαρούμενη διάθεση προσεγγίζει τον ήρωα. «Ήταν χαρούμενη... με ακολούθησε... Πάντα τρέχοντας...» Όταν έρχεται η ώρα του αποχωρισμού σε αντίθεση με τη δειλία του συγγραφέα, το σκυλάκι παραμένει αξιοπρεπές. «Με κοίταζε στα μάτια που με εμπιστευόταν» «Πάντα ασάλευτη...».

B3 «Ήταν μια πρώτη ραγισματιά αμφιβολίας». Ο συγγραφέας με τη χρήση της μεταφοράς πετυχαίνει τη ζωντάνια και παραστατικότητα στο λόγο. Ως στοιχείο ποιητικής χρήσης της γλώσσας στοχεύει στην πρόκληση συναισθημάτων και σκιαγραφεί την αγωνία και την ψυχολογική κατάσταση του ζώου.

B4 Πρόκειται για ένα ρητορικό ερώτημα με το οποίο ο συγγραφέας δηλώνει έμμεσα τον προβληματισμό του δίνοντας έμφαση στις σκέψεις και τις αμφιβολίες του σχετικά με την υιοθεσία ενός ζώου. Με τη χρήση ερωτημάτων ο λόγος αποκτά αμεσότητα και ζωντάνια. Κεντρίζεται έτσι το ενδιαφέρον των αναγνωστών και η ευαισθησία τους όσον αφορά τη δράση τους σε μια αντίστοιχη κατάσταση ως κοινωνιών σε ένα πρόβλημα, αυτό των αδέσποτων ζώων.

B5 Η ύπαρξη αδέσποτων ζώων αποδεικνύει την ανευθυνότητα και την απερισκεψία του σύγχρονου ανθρώπου. Τα τελευταία χρόνια το φαινόμενο γνωρίζει ιδιαίτερη έξαρση κυρίως στα μεγάλα αστικά κέντρα. Ο ήρωας του διηγήματος συναισθάνεται την ευθύνη που συνεπάγεται η ανάληψη της φροντίδας ενός ζώου και γι αυτό δεν τολμά να το θέσει υπό την προστασία του. Πιθανότατα, να φοβάται το ενδεχόμενο να νιώσει το ζώο για δεύτερη φορά την οδύνη της εγκατάλειψης· αυτή τη φορά μάλιστα από δική του υπαιτιότητα. Νιώθει ότι δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις ευθύνες που απαιτούνται για την υιοθέτηση ενός αδέσποτου ζώου και γι' αυτό επιλέγει να το αποκλείσει από τη ζωή του. Η στάση του που επιδεικνύει αναμφίβολα τον κατατάσσει στους λογικούς και ευσυνειδητούς ανθρώπους που σκέφτονται πριν δράσουν, που υπολογίζουν με ακρίβεια τις συνέπειες των πράξεών τους εκτιμώντας από πριν τόσο τα θετικά όσο και τα αρνητικά αποτελέσματα των επιλογών τους με γνώμονα όχι μόνο την προσωπική, ευκαιριακή και εφήμερη καλοπέρασή τους αλλά το γενικό καλό και το κοινωνικό όφελος. Η κοινωνία έχει ανάγκη από περισσότερους

τέτοιους ανθρώπους που διακρίνονται για το ανώτερο κοινωνικό τους ήθος και θέτουν προτεραιότητες με υψηλό αίσθημα ευθύνης.

Αξιολόγηση θεμάτων

Μη λογοτεχνικό κείμενο

Τα θέματα των πανελληνίων εξετάσεων των ΕΠΑ.Λ. από φέτος εκφράζουν μια καινούρια φιλοσοφία. Ο συνδυασμός μη Λογοτεχνικού και λογοτεχνικού κειμένου ανεβάζουν τον πήχυ δυσκολίας και προϋποθέτουν καλά προετοιμασμένους μαθητές. Αναλυτικότερα:

Α. Επισημαίνεται η απουσία άσκησης στα θέματα για την εκπόνηση περίληψης. Ωστόσο, η προσπάθεια κατανόησης του κειμένου και διεισδυτικής ανάλυσης, πρακτικές που εφαρμόστηκαν επαρκώς στο φροντιστήριό μας στο πλαίσιο συγγραφής περιλήψεων, βοηθά τους μαθητές να κατανοήσουν το θέμα του και να προβούν στην απάντηση των παρατηρήσεων.

Β. Η άσκηση Α1 με το χαρακτηρισμό Σωστό – Λάθος ήταν σαφής και χωρίς ιδιαίτερο βαθμό δυσκολίας με την προϋπόθεση ότι έχει κατανοηθεί το περιεχόμενο του κειμένου.

Γ. Και η άσκηση Α2 απαιτούσε την κατανόηση του κειμένου για να απαντηθεί επαρκώς και τεκμηριωμένα παρόλο που υπήρχε ασάφεια στη διατύπωση μιας και δε δόθηκε συγκεκριμένο όριο λέξεων.

Δ. Στην τρίτη δραστηριότητα για την παραγωγή κειμένου είναι προφανής η απουσία ζητήματος - ερωτήματος. Η δυσκολία του έγκειται σε αυτήν ακριβώς την ασάφεια.

Γενικότερα, το θέμα χαρακτηρίζεται ως σύγχρονο και επίκαιρο, καθώς ανταποκρίνεται στις ανησυχίες και τους προβληματισμούς κάθε νέου της εποχής μας. Στο πλαίσιο αυτό οι μαθητές μας προετοιμάστηκαν επαρκώς μιας και το θέμα «αλλοτρίωση στις μεγαλουπόλεις» αφορούσε το τελευταίο γενικό διαγώνισμα προσομοίωσης «Είμαστε Μέσα 2/4/2018» στο οποίο συμμετείχε το φροντιστήριό μας.

Λογοτεχνικό κείμενο

Οι ασκήσεις της πρώτης και δεύτερης δραστηριότητας κρίνονται βατές με εμφανή την κλιμάκωση στο βαθμό δυσκολίας. Το δύσκολο σημείο στις ασκήσεις της δεύτερης δραστηριότητας εντοπίζεται στο γεγονός ότι δε δόθηκε και πάλι σαφές όριο λέξεων παρόλο που η διατύπωσή τους παρέπεμπε σε άσκηση παραγωγής λόγου. Όσον αφορά το Β5 παρουσιάζεται έντονα το στοιχείο της υποκειμενικότητας.

Επιμέλεια : Κουσιαβέλου Παναγιώτα
Νεοφυτίδου Ιωάννα
Παρλίτση Χάϊδω